

چەت ئەلدە ئوقۇغان نەتجىلىك ئۇيغۇرلار (5)

ئەركىن سىدىق
2015-يىلى 3-ئاينىڭ 27-كۈنى

مەزكۇر يازمىدا مەن چەت ئەلدە ئوقۇپ، ئالاھىدە نەتجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن قېرىنداشلارنى تونۇشتۇرۇشنى داۋاملاشتۇرۇمەن. ھازىر چەت ئەلدە ئامېرىكا، غەرب ئەللىرى ۋە دۇنيادا ناھايىتى زور تەسىرگە ئىگە شىركەتلەردە ئىشلەۋاتقان بىر قىسىم ئۇيغۇر قېرىنداشلىرىمىز بار. ئۇلارنىڭ بەزىلىرىنى مەن بۇرۇن تونۇشتۇرۇپ بولغان بولۇپ، بۇ قېتىم ئاشۇنداق قېرىنداشلىرىمىزدىن يەنە بىر قانچىسىنى تونۇشتۇرۇمەن. مېنىڭ بۇ قېتىم تونۇشتۇرىدىغىنىم سابىق شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى تىل فاكۇلتېتىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى دوكتور ئابىلەھەت ئىبراھىم، شۇنداقلا ئۇنىڭ ئىككى قىزى، سىڭلىمىز دىلرە با بىلەن بەزادىن ئىبارەت 3 قېرىنداشلىرىمىز. بارلىق ئاتا-ئانىلار ئۆز پەرزەنتلىرىنى ياخشى تەربىيەلەپ، ئۇلارنى ياراملىق كىشىلەردىن قىلىپ قاتارغا قوشۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ. مەن بۇ قېتىم تونۇشتۇرىدىغان قېرىنداشلار ئەنە شۇنداق ئائىلىلەرنىڭ بىر ۋەكىلى، شۇنداقلا بارلىق ئۇيغۇر ئائىلىلىرىنىڭ ئۆگىنىش ئۈلگىسى بولالايدىغان بولۇپ، مەن بۇ بىر ئائىلە كىشىلىرىدىن ناھايىتىمۇ پەخىرلىنىمەن.

مەن ئوقۇرمەنلەردىن مەزكۇر يازمىنى ئوقۇش ئارقىلىق تۆۋەندىكى 4 جەھەتتىكى چۈشەنچىسىنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇۋېلىشنى ئۈمىد قىلىمەن:

(1) بالىلارنىڭ قانداق ئادەم بولۇپ چوڭ بولۇشىدا ئاتا-ئانىلارنىڭ رولىنىڭ ھەممىدىن مۇھىملىقى ھەققىدە بۇرۇن نۇرغۇن ئۇيغۇر زىيالىيلىرى قەلەم تەۋرەتتى. مەنمۇ ئۆزۈمنىڭ بالا تەربىيىسى ھەققىدىكى ماقالىلىرىدە بۇ نۇقتىنى ئالاھىدە تەكىتلىدىم. مەزكۇر يازمىدا ئەنە شۇنداق بىر ئەمەلىيەتنىڭ بىر جانلىق پاكىتى بار.

(2) ئۇيغۇر ياشلىرىنىڭ ئىچىدە، دۇنيادىكى ئەڭ تەرەققىي قىلغان دۆلەتتە، ھەمدە ئاساسەن ئەلەر ئۈستۈنلۈكىنى ئىگىلەپ كەلگەن كەسىپى ساھە ۋە لىدېرلىق ئورۇنلىرىدا ئىشلەۋاتقانلارنىڭ ئىچىدە ئۇيغۇرلارنىڭمۇ بارلىقىنى، بولغاندىمۇ ئۇلارنىڭ بىر قىسمى ئۇيغۇر قىزلىرى ئىكەنلىكىنى بىلمەيدىغان ئۆكۈلەر ئاز بولماسلىقى مۇمكىن. مەزكۇر يازما ئارقىلىق ئۇيغۇر ياشلىرى ئەنە شۇنداق ئۇيغۇر قىزلىرى بىلەن تونۇشالايدۇ.

(3) پۈتۈن دۇنيادىكى كىشىلەر سۆيىدىغان، دۇنيانىڭ ھازىرقى زامان تەرەققىياتىغا زور دەرىجىدە تەسىر كۆرسەتكەن بىر قىسىم شىركەتلەر بار. ئاشۇنداق شىركەتلەردە ئىشلەشنى ئارزۇ قىلىدىغان ئۇيغۇر ياشلىرىمۇ ئاز ئەمەس. ئاشۇنداق شىركەتنىڭ بىرى فېيسبۇك (Facebook) بولۇپ، يەنە بىرى گۇگۇل (Google) دىن ئىبارەت. مەن بۇ قېتىم تونۇشتۇرىدىغان 2 نەپەر سىڭلىمىز ئەنە شۇ شىركەتلەردە تېخنىكىلىق خادىم ۋە تېخنىكىلىق يېتەكچى بولۇپ ئىشلەۋاتىدۇ.

(4) دۇنيادا ئەڭ تەرەققىي قىلغان ئەللەرنىڭ بالىلار مائارىپىدىكى ئەڭ يېقىنقى يېڭىلىقلار. ئامېرىكىدا «ئامېرىكىنىڭ ئامېرىكىسى»، دەپ ئاتىلىدىغان بىر جاي بار. ئۇ بولسىمۇ شىمالىي

كالفورنىيىدىكى كىرىمنى جىلغىسىدىن ئىبارەت. ھازىر كىرىمنى جىلغىسىدا بالىلارغا 6 ياشقا كىرگەن ۋاقىتتىن باشلاپ كومپيۇتېر پروگراممىسى يېزىشنى ئۆگىتىۋاتىدۇ.

ئەمدى مەن يېڭى قېرىنداشلىرىمىزنى تونۇشتۇرۇشنى باشلايمەن. مەن بۇ قېتىم يەنە 3 نەپەر قېرىنداشىمىزنى تونۇشتۇرىدىغان بولۇپ، ئۇلار مەن تونۇشتۇرغان 20-، 21- ۋە 22- قېرىنداشىمىز بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ئوقۇرمەنلەرگە قولايلىق بولسۇن ئۈچۈن، مەن بۇرۇنقى 19 نەپەر قېرىنداشىمىزنى تونۇشتۇرغان ماقالىلەرنىڭ تور ئادرېسىنى مۇشۇ يازمىنىڭ ئاستىغا كىرگۈزۈپ قويدۇم.

دوكتور ئابلەھەت ئىبراھىم ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسى

شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ سابىق ئوقۇتقۇچىسى دوكتور ئابلەھەت ئىبراھىم (ئىنگلىزچە «**Ablahat Ibrahim**» دەپ يېزىلىدۇ) ئامېرىكىغا ئەڭ بالدۇر كەلگەن ئۇيغۇر زىيالىيلىرىنىڭ بىرى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. يەنى ئۇ 1986-يىلى ئامېرىكىغا كېلىپ، ۋاشىنگتون شتاتىدىكى ۋاشىنگتون ئۇنىۋېرسىتېتى (**University of Washington**) دا تىلشۇناسلىق كەسپىنىڭ دوكتورلۇق ئۇنۋانىغا ئېرىشتى.

1-رەسىم: مەرھابا خانىبابا خانىم ۋە ئۇنىڭ 3 قىزىنىڭ ئۈرۈمچىدىكى ۋاقتىدىكى بىر رەسىمى.

ئابلەھەت ئىبراھىم ئامېرىكىدا دوكتورلۇقتا ئوقۇۋاتقان مەزگىلدە ئۇنىڭ خانىمى مەرھابا خانىبابا بىر تەرەپتىن شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ بىر ئوقۇتقۇچىسى بولۇش خىزمىتىنى داۋاملاشتۇرۇپ، يەنە بىر تەرەپتىن 3 قىزىنى بېقىپ چوڭ قىلدى. زىيالىيلىق سالاھىيىتىگە ئىگە بۇ بىر جۈپ ئەر-خوتۇن ئىككىلەن پۈتۈن زېھنى ۋە ئېنېرگىيىسىنى ئاشۇ 3 قىزىنى ئوقۇش ۋە كىشىلىك پەزىلەتتىن ئىبارەت ھەر ئىككى جەھەتتىن ئوبدان تەربىيەلەشكە قاراتتى. قىزلىرىنىڭ نورمال ئوقۇشىنى چىڭ تۇتۇشتىن باشقا، ئۇلار قىزلىرىنى بالىلىق دەۋرىدىن باشلاپلا پىئانىنو ۋە ئىسكىرىپكا دەرسلىرىنى ئېلىشقا ئورۇنلاشتۇردى. شۇنداقلا ئۇلارنى ھەر خىل تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىگىمۇ ئاكتىپ قاتناشتۇردى. دوكتور ئابلەھەت ئىبراھىم قىزلىرىغا دائىم مۇنداق دەيتتى: «ئۇيغۇرلار دۇنيادىكى باشقا ئىنسانلار بىلەن ئوخشاش

دەرىجىدە ئەقىللىق. دۇنيادىكى باشقا كىشىلەر قىلالغان ئىشلارنى ئۇيغۇرلارمۇ قىلالايدۇ. ئەگەر سىلەر ئۇيغۇر دىيارىدىكى مەكتەپلەردە سىنىپنىڭ ئالدىدا ماگىستىرلار، دۇنيانىڭ باشقا جايلىرىدىكى داڭلىق مەكتەپلەردىمۇ سىنىپنىڭ ئالدى بولۇپ ئوقۇيالايسىلەر.» ھەر قانداق بىر ئىشنى قىلغاندا، ئۇنى ئەڭ يۇقىرى دەرىجىدە ياخشى قىلىش، ۋە ئۆزى قىلغان ھەر بىر ئىشقا نىسبەتەن چوقۇم ئىجابىي پوزىتسىيە تۇتۇش ئابلەھەتنىڭ ئائىلىسىدە ئىزچىل تۈردە تەكىتلىنىپ كەلگەن ئىشلارنىڭ بىرىدۇر.

2-رەسىم: دوكتور ئابلەھەت ئىبراھىم، مەرھابا خانىبابا خانىم، ۋە دىلرەبانىڭ ئىككى ئوماق پەرزەنتى.

دوكتور ئابلەھەت ئىبراھىم بىلەن مەرھابانىڭ 3 قىزى يۇقىرىقىدەك تەربىيىلىنىش نەتىجىسىدە «نىيەت قىلغان ھەر قانداق ئىشنى چوقۇم قىلغىلى بولىدۇ» دەيدىغان ئۆز-ئۆزىگە بولغان چوڭقۇر ئىشەنچ بىلەن چوڭ بولدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئاساسەن ئەرلەر ئۈستۈنلۈكىنى ئىگىلەپ كەلگەن ئىنژېنېرلىق كەسپى ساھەسىدە ئىش باشلىدى. ئابلەھەتنىڭ چوڭ قىزى دىلرەبا كومپيۇتېر ئىلمى (**Computer Science**) نىڭ ماگىستىرلىق ئۇنۋانىغا ئېرىشىپ، ھازىر ئوقۇرمەنلەرگە ناھايىتىمۇ تونۇشلۇق بولغان فېيسبۇك شىركىتىدە بىر «يۇمشاق دېتال ئىنژېنېرى» بولۇپ ئىشلەۋاتىدۇ. ئابلەھەتنىڭ ئىككىنچى قىزى بەرنا «ئېلېكتىر ئىنژېنېرلىقى» كەسپىنىڭ ماگىستىرلىقى بىلەن «ئىگىلىك باشقۇرۇش» كەسپىنىڭ ماگىستىرلىقىغا ئېرىشىپ، ھازىر ئوقۇرمەنلەرگە تونۇشلۇق بولغان گۇگۇل شىركىتىنىڭ ئىنگىلىزچە «**Android Partnerships**» دەپ ئاتىلىدىغان بۆلۈمىنىڭ باشلىقى بولۇپ ئىشلەۋاتىدۇ. ئابلەھەتنىڭ ئەڭ كىچىك قىزى رەنا «سانائەت ئىنژېنېرلىقى» كەسپىنىڭ باكلاۋۇرلۇق ئۇنۋانىغا ئېرىشىپ، ھازىر فېيسبۇكنىڭ بوغالتىرلىق بۆلۈمىدە بىر ئانالىزچى بولۇپ ئىشلەۋاتىدۇ.

دوكتور ئابلەھەت ئىبراھىم ھازىر كالىفورنىيەدىكى بىر ئالىي مەكتەپنىڭ پىروفېسسورى بولۇپ، ئۇ يەردە ئۆزبېك تىلى دەرسلىرىنى ئۆتۈۋاتىدۇ.

3-رەسىم: دوكتور ئابلەھەت ئىبراھىمنىڭ پۈتۈن ئائىلىسى.

تۆۋەندە مەن دىلرەبا بىلەن بەرنانى يەنە بىر ئاز تەپسىلىيەرەك تونۇشتۇرۇپ ئۆتمەن .

دىلرەبا ئىبراھىم

سىڭلىمىز دىلرەبا باشلانغۇچ، تولۇقسىز ئوتتۇرا ۋە تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپلىرىنىڭ ھەممىسىنى جۇڭگودا ئوقۇدى. ئاشۇ مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقان مەزگىللەردە ئۇ ئوقۇش نەتىجىسى جەھەتتە ئىزچىل تۈردە سىنىپ ۋە مەكتەپ بويىچە ئالدىنقى قاتاردىن ئورۇن ئالدى. دىلرەبا تولۇق ئوتتۇرىنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن ۋېنگرىيە مائارىپ مىنىستىرلىقىنىڭ بىر ئوقۇش مۇكاپات پۇلىغا ئېرىشىپ، كومپيۇتېر ئىلمى بويىچە ئالىي مەكتەپ ئوقۇشىنى باشلىدى. ئۇنىڭ غايىسى ئوقۇش پۈتتۈرگەندىن كېيىن مىكروسوفت شىركىتىگە كىرىپ ئىشلەش ئىدى. ئالىي مەكتەپ ئوقۇشىنى باشلاپ ئۇزۇن ئۆتمەي، دىلرەبا ئىنژېنېرلىق كەسپى ساھەلىرىنى ئاساسەن ئەرلەر ئىگىلىگەنلىكىنى، ئۇلار كىچىك ۋاقىتتىن باشلاپلا كومپيۇتېر بىلەن ھەپلىشىپ، چوڭ بولغۇچە ناھايىتى كۆپ تەجرىبىلىك بولۇپ كېتىدىغانلىقىنى بايقىدى. دىلرەبا ئۈرۈمچىدىن كەلگەن، بۇرۇن كومپيۇتېر بىلەن ھېچ قانداق ھەپلىشىپ باقمىغان بولغاچقا، ئاشۇنداق بىر ئارقا كۆرۈنۈش بىلەن ئالىي مەكتەپنى كومپيۇتېر ئىلمى كەسپىدە ئوقۇشنىڭ ئۆزى ئۈچۈن بىر خىل جەڭ ئېلان قىلىش ئىكەنلىكىنى ھېس قىلدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۆزىگە ناھايىتى يۇقىرى تەلەپ قويۇپ قاتتىق تىرىشتى. نەتىجىدە ۋېنگرىيەدىكى داڭلىق مەكتەپلەرنىڭ بىرى بولغان ئېتۋوس لوراندى ئۇنىۋېرسىتېتى (Eotvos Lorand University) نى ئەلا نەتىجە بىلەن پۈتتۈرۈپ، كومپيۇتېر ئىلمى كەسپىنىڭ باكلاۋۇرلۇق ئۇنۋانىغا ئېرىشتى.

4-رەسىم: سىڭلىمىز دىلرەبا ئىبراھىم

دىلرەبا ۋېنگرىيەدە ئوقۇۋاتقان مەزگىلدە، ئۇنىڭ ئاپسىمۇ ئامېرىكىغا كېلىپ، دادىسى بىلەن جەم بولدى. دىلرەبا باكلاۋۇرلۇق ئوقۇشنى ۋېنگرىيەدە تاماملىغاندىن كېيىن، ئۇمۇ ئامېرىكىغا كېلىپ، ئاتا-ئانىسى بىلەن جەم بولدى. ئامېرىكىغا كەلگەندىن كېيىن، دىلرەبا كەسپىي جەھەتتە ئۆزىنى يەنىمۇ تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئەڭ ئۈنۈملۈك ئۇسۇلى ئامېرىكا ئالىي مەكتەپلىرىنىڭ بىرىدە بىر ماگىستىرلىق ئۇنۋانى ئېلىش ئىكەنلىكىنى ھېس قىلدى. ئامېرىكىدىكى ئالىي مەكتەپلەردە بىر ئاسپىرانتلىق ئۇنۋانى ئۈچۈن ئوقۇماقچى بولغان چەت ئەللىك ئوقۇغۇچىلار «توفىل» (TOEFL) دەپ ئاتىلىدىغان بىر ئىنگلىز تىلى ئىمتىھانى بىلەن تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ كەسپىي دەرسلىرىدىن ئېلىنىدىغان «GMAT» دېگەن يەنە بىر ئىمتىھاندا لايىقەتلىك بولمىسا بولمايتتى. شۇڭلاشقا دىلرەبا ئامېرىكىغا كېلىپلا ئاشۇ ئىككى ئىمتىھانغا ئۆز كۈچىگە تايىنىپ تەييارلىق قىلىشقا جىددىي ھالدا كىرىشىپ كەتتى، ھەمدە ئۇ ئىمتىھانلاردا لايىقەتلىك بولۇپ، كالىفورنىيە شتاتلىق ئۇنىۋېرسىتېتىغا قوبۇل قىلىندى. دىلرەبا بۇ مەكتەپتىمۇ سىنىپنىڭ ئالدى بولۇپ ئوقۇدى. شۇنداقلا ئۆزىنىڭ يېتەكچى ئوقۇتقۇچىسى بىلەن بىللە ئامېرىكىدا چىقىدىغان بىر ئىلمىي تەتقىقات ژۇرنىلىدا بىر پارچە ئىلمىي ماقالىمۇ ئېلان قىلدى. ماگىستىرلىق ئوقۇشى جەريانىدا ئۆزىنىڭ يېتەكچى ئوقۇتقۇچىسىنىڭ تەۋسىيە قىلىپ بېرىشى بىلەن ئاشۇ پىروپېسسور قوشۇمچە خىزمەت قىلىدىغان بىر شىركەتتە «ئوقۇغۇچى خىزمەتچى» (internship employee) بولۇپ ئىشلىدى.

سىڭلىمىز دىلرەبا ماگىستىرلىق پروگراممىسىدا ئوقۇۋاتقان مەزگىلدە، ئۇيغۇرلار ئۈچۈن مۇنداق بىر ئەھمىيەتلىك ئىشنى قىلىپ بەردى: ئۇ كۆپلىگەن ئۇيغۇر ئوقۇرمەنلەرگە تونۇشلۇق بولغان، دۇنياغا داڭلىق مىكروسوفت شىركىتىگە خىزمەتكە كىرىپ، ئۇيغۇر تىلى ئۈچۈن ئىشلىتىلىدىغان كومپيۇتېر مەشغۇلات سىستېمىسى (operating system) فونتنىڭ تېخنىكىلىق كۆرسەتكۈچلىرىنى لايىھىلەش ئىشلىرىنى ئېلىپ باردى. ئۇ مىكروسوفت تېخنىكىلىق گۇرۇپپىسى، خەتتاتلىق گۇرۇپپىسى ۋە تىلشۇناسلىرى ئوتتۇرىسىدىكى كۆۋرۈكلۈك رولىنى ئېلىپ، ئۇيغۇر تىلى فونتنى دۆلەت ئۆلچىمى (GB18030) گە ئۇيغۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق بولىشىغا، ھەمدە شۇ ئاساستا ئۇيغۇر تىلىنىڭ Windows مەشغۇلات سىستېمىسىغا كىرگۈزۈلۈشى ئىشنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشىغا زور تۆھپىلەرنى قوشتى.

ماگىستىرلىق ئوقۇشنى تاماملىغاندىن كېيىن، دىلرەبا بىر قاتار مۇرەككەپ سۆھبەتلىشىپ باھالاش (interview) جەريانىنى ئۆز بېشىدىن كەچۈرۈپ، كالىفورنىيەدىكى كىرىمنى جىلغىسى (Silicon Valley)

دىكى ئىنگىلىزچە «ArcSight» دەپ ئاتىلىدىغان بىر يۇقىرى تېخنولوگىيە شىركىتىدە ئۆزىنىڭ تۇنجى خىزمەت ئورنىغا ئېرىشتى. بۇ شىركەتنىڭ پاي چېكى 2008-يىلى بازارغا سېلىنىپ، 2010-يىلىغا كەلگەندە ئۇنى ئامېرىكىدىكى داڭلىق كومپيۇتېر ۋە ئېلېكترونىكا ئەسۋابلىرى شىركىتىنىڭ بىرى بولغان «خەۋلەت-پاكاردا» (Hewlett-Packard, HP) شىركىتى سېتىۋالدى. دىلرەبا قاتتىق تىرىشىش، مەسىلىلەر ئۈستىدە تەنقىدىي تەپەككۈر يۈرگۈزۈش، ۋە يېڭى ئىدىيىلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇش ئارقىلىق، ناھايىتى تېزلا ئۆزىنىڭ شىركەت ئۈچۈن قىممەت يارىتىشتا ئەڭ ئالدىدا تۇرىدىغان خادىملارنىڭ بىرى ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى. ئۇ شىركەتنىڭ ئەقلىي مەھسۇلاتلىرىنى قوغدايدىغان يېڭى پاتېنتلارنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈپ، «ئوقۇغۇچى خىزمەتچى» دېگەن سالاھىيەتتىن رەسمىي ئىنژېنېرلىق ئورنىغا كۆتۈرۈلدى، ھەمدە ئۇ يەردىن ئىشلەپچىقىرىش ۋە بىر گۇرۇپپا تېخنىكىلىق خادىملارنى باشقۇرىدىغان رەھبەرلىك ئورنىغا ئۆسۈپ، نەچچە مىليون دوللارلىق كىرىم يارىتىدىغان ئىشلەپچىقىرىش مەشغۇلاتىغا مەسئۇل بولدى. ئۇ تەدرىجىي ھالدا يەنە شىركەتنىڭ تېخنىكىلىق لايىھىلىگۈچىسى (technical architect) ئورنىغا ئۆسۈپ، شىركەتنىڭ تېخنولوگىيىگە مەسئۇل لىدېرى (Chief Technology Officer, CTO) نىڭ ئىشەنچلىك مەسلىھەتچىسى بولدى. دىلرەبا شىركەتنىڭ 1-دەرىجىلىك لىدېرى (Executive Office, CEO) بىلەن بىرلىكتە يېڭى كەشپىيات ئاساسىدا بىر يېڭى مەھسۇلات ئىشلەپ چىققان بولۇپ، دىلرەبا بۇ مەھسۇلاتنى شىركەتنىڭ بىر قېتىملىق 3000 كىشىلىك يىغىنىدا بارلىق شىركەت خادىملىرىغا تونۇشتۇردى.

خەۋلەت-پاكاردا شىركىتى Arcsight نى سېتىۋالغاندىن كېيىن، يېڭىلىق يارىتىش ئىشلىرى سۇسلىشىشقا باشلىدى. شۇنىڭ بىلەن دىلرەبا يېڭى ماھارەت ۋە يېڭى تېخنولوگىيىلەرنى ئۆگىنىش ئىستىكى بىلەن ئالما شىركىتىنىڭ يانفون ئەپلىرى (iPhone Apps) نى ياساشنى ئۆگىنىشكە كىرىشتى. شۇ جەرياندا ئۇ بىر قانچە يېڭى ئەپلەرنى ياساپ چىقىپ، ئۇلارنى ئالما شىركىتىنىڭ «iTunes» دۇكىنىغا قويدى. شۇ جەرياندا ئۇ ئالما شىركىتى مەھسۇلاتلىرىنىڭ يۇمشاق دېتاللىرى (iOS) ۋە ئەپ بازىرى ھەققىدە نۇرغۇن ئىزدىنىش ۋە تەتقىقاتلارنى ئېلىپ باردى. ئاخىرىدا ئۆزى مەسئۇل ساھەنىڭ مەھسۇلات باشلىقى، گرافىك لايىھىلىگۈچى ۋە يۇمشاق دېتال ئىنژېنېرى بولدى.

دىلرەبا يالغۇز ئۇنىڭ بىلەنلا قانائەتلىنىپ قالماي، كۈندۈزى ئۆزىنىڭ نورمال خىزمىتىنى قىلىپ، ئاخشىمى بالىلىرىنى ئۇخلايتىپ بولغاندىن كېيىنكى بارلىق ۋاقىتلىرىنى يېڭى ئەپ يېزىشقا قاراتتى. ئاشۇنداق قاتتىق تىرىشىش نەتىجىسىدە، دىلرەبا بىر قانچە يۇقىرى سۈپەتلىك ۋە بىر قىسىم ئالاھىدە بوش ئورۇنلارنى تولدۇرىدىغان ئەپلەرنى ئىشلەپ چىققان بولۇپ، ئۇ ئەپلەر ئەڭ كۆپ سېتىلغان ئەپلەر قاتارىدىن ئورۇن ئالدى.

ئالما شىركىتى «iPad» نى يېڭىدىن ئېلان قىلىپ، تەتقىقاتچىلارنى ئۇنىڭ ئۈچۈن يېڭى ئەپلەرنى يېزىشقا چاقىرىغاندا، دىلرەبا پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، iPad نىڭ فېيىسبۇك پروگراممىسىغا يېڭى ئەپ يېزىشقا ئاتلاندى. iPad بازارغا سېلىنغان بىرىنچى كۈنى دىلرەبا يازغان فېيىسبۇك ئەپى ئالما شىركىتى دۇكىنىدا ئەڭ كۆپ سېتىلغان 10 ئەپنىڭ بىرى بولۇش شەرىپىگە ئېرىشتى. ئۇ چاغدا فېيىسبۇك شىركىتىنىڭ ئۆزۈمۈ زۆرۈر بولغان ئەپلەرگە مەبلەغ سېلىشقا ئۈلگۈرەلمەي قالغانىدى.

ئۇنىڭدىن كېيىن دىلرەبا خەۋلەت-پاكاردىكى خىزمىتىدىن ئىستىپا بېرىپ، بۇزغۇنچى خاراكتېرلىك يېڭى تېخنولوگىيىلەرنى تەرەققىي قىلدۇرىدىغان يېڭى قۇرۇلغان شىركەتتىن بىرسىگە بېرىشنى قارار قىلدى. ھەمدە مائارىپ ساھەسىدە ئىشلىتىلىدىغان مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپ چىقىرىدىغان بىر يېڭى شىركەتكە كىرىپ، ئۇنىڭ ئىنژېنېرلىق ئىشلىرىغا مەسئۇل بولدى. شۇنداقلا پۈتۈن مەھسۇلات بازىسىنى يېڭىۋاشتىن قۇرۇپ چىقتى. بۇ شىركەت مەبلەغ سالغۇچىلاردىن يەنە بىر قېتىم پۇل ھەل

قىلىشنى قارار قىلغاندا، دىلرەبا يېڭى نەرسىلەرنى ئۆگىنىش ۋە يېڭى ئۆتكەللەرگە ھۇجۇم قىلىش مەقسىتىدە، ھازىرقى زامان يېڭىلىقلىرىغا ۋەكىللىك قىلىدىغان ئالما شىركىتى، گۇگۇل شىركىتى ياكى فېيسبۇك شىركىتىگە كىرىپ ئىشلەشنى قارار قىلدى. ناھايىتى مۇرەككەپ سۆھبەتلىشىپ باھالاش جەريانىنى بېشىدىن كەچۈرۈپ، دىلرەبا نەتفلىكس (Netflix) شىركىتى، ئالما شىركىتى ۋە فېيسبۇك شىركىتىدىن تەڭلا خىزمەتكە ئېلىش تەكلىپى تاپشۇرۇپ ئالدى. دىلرەبا بىر قانچە كۈن ئەستايىدىل ئويلىغاندىن كېيىن، فېيسبۇك شىركىتىدىكى خىزمەتنى قوبۇل قىلىش قارارىغا كېلىپ، ئۆز ھاياتىنىڭ يەنە بىر يېڭى دەۋرىنى باشلىدى. فېيسبۇكقا كىرگەندىن بۇيان دىلرەبا ئۆز زېھنىنى مەھسۇلات مىقدارىنى كۆپەيتىش (scalability) ۋە چوڭ كۆلەملىك سانلىق مەلۇماتلارنى بىر تەرەپ قىلىش (big data domains) ساھەسىدىكى بىلىمى ئاشۇرۇشقا مەركەزلەشتۈرۈپ كەلدى. ئۇ ھازىر فېيسبۇكتا «ئاساسلىق ئىنژېنېر» (Principal Engineer) بولۇپ، شىركەتنىڭ ئۆلچەش ئىلمى ساھەسىدىكى مەشغۇلاتلىرىغا يېتەكچىلىك قىلىۋاتىدۇ.

يۇقىرىقى ئىشلارنى قىلىش جەريانىدا، دىلرەبا يەنە ئىككى چىرايلىق پەرزەنتىنىڭ ئانىسى بولدى. ئۇ قارىشىچە، يېقىن كەلگۈسىدە كومپيۇتېر پروگراممىسى يېزىشنى بىلىش خۇددى ئىنگىلىز تىلىنى بىلىش بىلەن ئوخشاش دەرىجىدە مۇھىم بولۇپ قالىدۇ. ئۇ يېڭى تېخنىلۇگىيەلەرنىڭ مۇھىملىقىنى تونۇپ يېتىپ، بالىلىرىغا 6 ياشتىن باشلاپلا پروگرامما يېزىشنى ئۆگىتىشكە باشلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، دىلرەبا «Coder Dojo» دەپ ئاتىلىدىغان تەشكىلاتلارغا ئوخشاش ئورۇنلاردا پىدائىي بولۇپ ئىشلەپ، بالىلارغا پروگرامما يېزىشنى ئۆگىتىۋاتىدۇ. دىلرەبانىڭ غايىسى ئۇيغۇر بالىلىرىغىمۇ پروگرامما يېزىشنى ئۆگىتىپ، ئامېرىكىنىڭ كىرىمىنى جىلغىسىدا بار بولغان يېڭى تېخنىلۇگىيە بايلىقلىرى بىلەن ئۇيغۇر بالىلىرىنىمۇ تەمىنلەشتۇر.

سىڭلىمىز دىلرەبا توغرىسىدا تۆۋەندىكى تور بەتلەردە تېخىمۇ كۆپ ئۇچۇرلار بار:

- <https://www.linkedin.com/in/dilraba>
- <http://www.google.com/patents/US20140075564>
- <http://www.mcs.csueastbay.edu/~lertaul/MANETSecCamReadyV6.pdf>
- <http://www.businessinsider.com/10-things-we-love-and-hate-about-the-ipad-2010-4?op=1>
- <http://techcrunch.com/2010/04/05/facebooks-ipad-impostor-facebook-ultimate-removed-from-the-app-store/>

بەرنا ئىبراھىم

سىڭلىمىز بەرنا دوكتور ئابلەھەت ئىبراھىم بىلەن مەرھابا خانابا خانىمنىڭ ئىككىنچى قىزى بولدى. باشلانغۇچتا ئوقۇۋاتقان ۋاقتىدىن باشلاپلا بەرنا جىسمانىي ۋە ئوقۇش جەھەتتىكى ھەر ئىككىسىدە سىنىپنىڭ ئالدىدا مېڭىشنى ئۆزى ئۈچۈن بىر ئادەت قىلدى. باشلانغۇچنى ئەلا نەتىجە پۈتتۈرگەندىن كېيىن، ئۇ ئۈرۈمچى شەھەرلىك 17-ئوتتۇرا مەكتەپ (تەجرىبە ئوتتۇرا مەكتەپ) تە ئوقۇدى. بەرنا كىتاب ئوقۇش ۋە بىر نەرسە يېزىشقا ناھايىتىمۇ ئامراق بولۇپ، تولۇقسىز ۋە تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقان مەزگىللەردە سىنىپنىڭ ئۆگىنىش باشلىقى بولۇپ ئىشلىدى. شۇ مەزگىللەردە ئۇنىڭ بىر پارچە قىسقا ھېكايىسى بىلەن يەنە بىر پارچە شېئىرى «تارىم غۇنچىلىرى ژۇرنىلى» دا ئېلان قىلىندى. بەرنا تەبىئىي-پەن ئوقۇشىدىمۇ ناھايىتى ياخشى بولۇپ، مەكتەپنىڭ ماتېماتىكا ۋە خىمىيە ئولىمپىك ئەترىتىنىڭ ئەزاسى بولۇپ، ھەر پەننى مۇسابىقىلەرگە قاتناشتى.

شۇنداقلا مەكتەپنىڭ يىللىق تەنتەربىيە مۇسابىقىسىدە ئىزچىل تۈردە 100 مېتىر، 400 مېتىر ۋە 800 مېتىرغا يۈگۈرۈش تۈرىنىڭ بىرىنچىلىك ئورنىنى ساقلىدى.

5-رەسىم: سىڭلىمىز بەرنا ئىبراھىم.

تولۇق ئوتتۇرىنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن، بەرنا ئاپىسى بىلەن بىللە ئامېرىكا ۋاشىنگتون شتاتى سىياتۇل (Seattle) شەھىرىگە كېلىپ، دادىسى بىلەن جەم بولدى. ئۇ چاغدا بەرنا تېخى ئىنگلىز تىلىنى ئانچە ياخشى بىلمەيدىغان بولۇپ، ئاشۇنداق بولۇشىغا قارىماي ئالىي مەكتەپ دەرسلىرىنى تاللاپ ئوقۇشنى باشلىدى.

ئامېرىكىدا ئوتتۇرا تېخنىكوملاردىن يۇقىرىراق، ۋە ئالىي مەكتەپلەردىن تۆۋەنرەك تۇرىدىغان، «جامائەت ئىنستىتۇتى» (Community College) دەپ ئاتىلىدىغان مەكتەپلەر كۆپ بولۇپ، بۇ مەكتەپلەر 2 يىللىق ئوتتۇرا تېخنىكوم ئۇنۋانىمۇ بېرەلەيدۇ، شۇنداقلا ئالىي مەكتەپلەرنىڭ دەسلەپكى 2 يىللىق دەرسلىرىنى ئۆتۈپمۇ بېرەلەيدۇ. يەنى سىز مۇشۇنداق مەكتەپتە ئىككى يىل ئوقۇپ، ئاندىن كېيىن بىر رەسمىي ئالىي مەكتەپكە يۆتكىلىپ، يەنە 2 يىل ئوقۇپ، باكلاۋۇر ئۇنۋانى ئالالايسىز. بۇنداق مەكتەپلەرنىڭ سانى كۆپ، ۋە ئوقۇش پۇلى رەسمىي ئالىي مەكتەپلەرنىڭكىدىن كۆپ ئەرزان بولغاچقا، ئالىي مەكتەپنىڭ دەسلەپكى 2 يىللىق ئوقۇشنى ئاشۇنداق مەكتەپلەردە تاماملايدىغان ئوقۇغۇچىلار ناھايىتى كۆپ.

بەرنا ئامېرىكىغا كەلگەندىن كېيىنكى دەسلەپكى مەزگىللەردە سىياتۇلدىكى بىر جامائەت ئىنستىتۇتى (Shoreline Community College) دا بىر تەرەپتىن «ماتېماتىكا دەرس چۈشەندۈرگۈچىسى» (math tutor) بولۇپ ئىشلەپ، يەنە بىر تەرەپتىن تىل ئۆگەندى. يەنى ئۇ ئۆزىنىڭ ماتېماتىكا بىلىمىنى ئىشقا سېلىپ، شۇ ئارقىلىق ئەمەلىي ئىنگلىز تىلىنى ئۆگەندى.

2001-يىلى بەرنا ۋاشىنگتون ئۇنىۋېرسىتېتى (University of Washington) غا ئىلتىماس قىلىپ، ئېلېكتىر ئىنژېنېرلىقى كەسپىنىڭ باكلاۋۇرلۇق پروگراممىسىغا قوبۇل قىلىندى. بەرنا ئۇ مەكتەپتىمۇ ناھايىتى ئاكتىپ بولۇپ، شۇ يەردىكى «ئايال ئىنژېنېرلار جەمئىيىتى» گە ئەزا بولۇپ كىردى. بۇ جەمئىيەتنىڭ مەقسىتى قىزلارنى ئىنژېنېرلىق كەسپىدە ئوقۇشقا رىغبەتلەندۈرۈپ، شۇ ئارقىلىق ئىنژېنېرلىق كەسپى ساھەسىدە ئىشلەيدىغان ئاياللارنىڭ سانىنى كۆپەيتىش ئىدى. 2003-يىلى بەرنا مەزكۇر جەمئىيەتنىڭ «شىركەتلەر بىلەن ئالاقىلەشكۈچىسى» (Corporate Liaison) ۋەزىپىسىگە

تەييارلىنىپ، ئۇ مۇشۇ جەمئىيەت بىلەن ھەمكارلىشىۋاتقان 45 شىركەت بىلەن ئالاقىلىشىش ئىشلىرىغا مەسئۇل بولۇپ ئىشلىدى. 2005-يىلى بەرنا ئايال ئىنژېنېرلار جەمئىيىتى ۋاشىنگتون ئۇنىۋېرسىتېتى شۆبىسىگە رەئىس بولۇپ سايلىنىپ، 2006-يىلى ئاشۇ ۋەزىپىگە يەنە قايتا سايلىنىدى. ئاشۇ مەزگىلدە بەرنا كۈچىنى يېڭىدىن ئالىي مەكتەپكە كىرگەن ۋە مەزكۇر ئالىي مەكتەپكە باشقا يەرلەردىن ئالمىشىپ كەلگەن ئوقۇغۇچىلارغا مەزكۇر جەمئىيەتنى تەشۋىق قىلىش خىزمىتىگە مەركەزلەشتۈرۈپ، ناھايىتى ياخشى نەتىجىلەرنى ياراتتى.

ئاشۇ مەزگىلدە بەرنا يەنە بىر تەرەپتىن ئېلېكتىر ئىنژېنېرلىقى كەسپىنىڭ ئاسپىرانتلىق ئوقۇغۇچىسى بولۇپ ئىشلەپ، يەنە بىر تەرەپتىن مەزكۇر ئۇنىۋېرسىتېتنىڭ «ئەمگەك كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش تەتقىقات مەركىزى» دە «ياردەمچى تەتقىقاتچى» بولۇپ ئىشلىدى. ئاشۇ مەزگىلدە، يەنى 2004-يىلى بەرنا شاڭخەيدە ئېچىلغان «دۇنيا ئىنژېنېرلىق يىغىنى» نىڭ «ئاياللار تارماق يىغىنى» غا تەكلىپ قىلىنىپ، ئۇ يىغىندا ئۆزىنىڭ تەتقىقات نەتىجىلىرىدىن ئىلمىي دوكلات بەردى.

ئۇنىڭدىن كېيىن بەرنا ۋاشىنگتون ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئېلېكتىر ئىنژېنېرلىقى كەسپى بويىچە بىر باكلاۋۇر ئۇنۋانىغا ئېرىشتى. تولۇق كۇرستا ئوقۇۋاتقان مەزگىلدە، بەرنا ھاۋا قاتناش قوراللىرىنىڭ ھەر خىل سىستېمىلىرىنى ئىشلەپ چىقىرىدىغان، دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ شىركەتلەرنىڭ بىرى بولغان «خونىۋېل» (Honeywell International) شىركىتىدە «يازلىق ئوقۇغۇچى خىزمەتچى» (summer intern) بولۇپ ئىشلىدى. بۇ خىزمەت ئۇنىڭ كېيىنچە تېخنىلوگىيە ساھەسىدە خىزمەتنى تاللىشىدا تۈرتكىلىك رول ئوينىدى. شۇ قېتىم بەرنا رادار زاپچاسلىرىنى لايىھىلەيدىغان بىر قاتتىق دېتال گۇرۇپپىسىغا ئەزا بولۇپ ئىشلىگەن بولۇپ، ئاشۇ رادار زاپچاسلىرى ھازىر دۇنيانىڭ ھەممە يەرلىرىگە قاتناۋاتقان بويىڭ 737 ۋە بويىڭ 747 ئايروپىلانلىرىدا ئومۇميۈزلۈك ئىشلىتىلىۋاتىدۇ.

سىڭلىمىز بەرنا ۋاشىنگتون ئۇنىۋېرسىتېتىدا ئۆزلەپ ئوقۇپ، ئېلېكتىر ئىنژېنېرلىقى كەسپىدە بىر ماگىستىرلىق ئۇنۋانىغا ئېرىشكەندىن كېيىن، ئۇ كالىفورنىيە شتاتىنىڭ كىرمىنى جىلغىسىغا كۆچۈپ كەلدى. ھەمدە ئۆزىنىڭ تۇنجى قېتىملىق رەسمىي خىزمىتى سۈپىتىدە دۇنياغا داڭلىق كومپيۇتېر شىركىتى ئىنتېل (Intel) گە كىرىپ، ئۇ شىركەتنىڭ رىقابەت ناھايىتىمۇ كۈچلۈك بولغان «لىدېرلىقنى راۋاجلاندۇرۇش پروگراممىسى» دا ئىشلىدى. بۇ دەۋردىكى ئەڭ يۇقىرى پەللە بەرنانىڭ گېرمانىيىنىڭ مېۋنخېن شەھىرىدە ئۆتكۈزگەن بىر يىلى بولدى. بۇ مەزگىلدە ئۇ ئىنتېل شىركىتىنىڭ ياۋروپا شۆبىسىدە بىر گۇرۇپپا خادىملىرىغا يېتەكچىلىك قىلىپ، ئىنتېل مەھسۇلاتلىرىنىڭ ياۋروپا، ئوتتۇرا شەرق ۋە ئافرىقا بازارلىرىدىكى سېتىلىش مىقدارىنى ئۆستۈرۈش ئىستراتېگىيىسىنى تۈزۈپ چىقتى.

2008-يىلى بەرنا ئىنتېلنىڭ كالىفورنىيە كىرمىنى جىلغىسىدىكى باش شتابىغا قايتىپ كېلىپ، سان فرانسىسكو رايونىدىكى خېرىدارلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان تېخنىكىلىق سودا گۇرۇپپىسىدا ئىشلىدى. 2010-يىلىغا كەلگەندە بەرنا ئىنتېل مەھسۇلاتلىرىنى يېڭى بازارغا كېڭەيتىپ، شىركەتنىڭ يىللىق كىرىمىنىڭ ئالدىنقى بىر يىلدىكىگە قارىغاندا 50 مىليون دوللاردىن ئۆسۈپ مېڭىشىغا بىۋاسىتە تۆھپە قوشتى. ئاشۇ مەزگىلدە بەرنا يەنە ئىنتېل ئۈچۈن يەنە بىر قىسىم ئالاھىدە تۆھپىلەرنى ياراتتى. مەسىلەن، ئىنتېل، «Netgear» ۋە «Dell» شىركەتلىرىنىڭ ئىستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئورنىتىشى، «Logitech» شىركىتىنى ئىنتېلنىڭ «گۇگۇل تېلېۋىزورى» (GoogleTV) پروجېكتى (تەرەققىيات تۈرى) گە بىر ھالقىلىق شېرىك قىلىپ ئېلىپ كىرىش، ھەمدە ئىنتېلنىڭ سودىسىنىڭ 38 پىرسەنت ئۆسۈشىگە سەۋەبچى بولغان بىر بازارلاش پائالىيىتى (Private Cloud consumer marketing campaign) نى ئىجاد قىلىش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش قاتارلىقلار.

بەرنا داۋاملىق تۈردە ئۆزىنىڭ ماھارەتلىرىنى ياخشىلاش ۋە كېڭەيتىش پۇرسەتلىرىنى ئىزدەپ تۇردى. 2009-يىلى ئۇ كالفورنىيە ئۇنىۋېرسىتېتى بېرکېلېي شۆبىسىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش كەسپىگە ئىلتىماس قىلىپ، ئاشۇ كەسپنىڭ ماگىستىرلىق پروگراممىسىغا قوبۇل قىلىندى. بۇ مەكتەپنىڭ «خاس ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىنستىتۇتى» (Haas School of Business) دېگەن فاكولتېتى دۇنيا بويىچە ناھايىتى داڭلىق بولۇپ، مېنىڭ ئوغلۇم دىلشاتمۇ 4 يىلنىڭ ئالدىدا ئاشۇ فاكولتېتتا ئىگىلىك باشقۇرۇش كەسپىنىڭ باكلاۋۇرلۇق ئۇنۋانىنى ئالدى. بەرنانىڭ بۇ ئوقۇشىنىڭ ئىقتىسادىي چىقىمىنى ئىنتېل شىركىتى ئۆز ئۈستىگە ئالدى. بەرنا شۇنىڭدىن كېيىنكى 3 يىل ۋاقىت ئىچىدە كۈندۈزى ئۆز شىركىتىدە بىر پۈتۈن كۈنلۈك خىزمەتچى بولۇپ ئىشلەپ، ئاخشىمى ۋە شەنبە-يەكشەنبە كۈنلىرى مەزكۇر ماگىستىرلىق ئوقۇشىنى ئوقۇدى. 2012-يىلى بەرنا ئىنگىلىزچە «MBA» دەپ ئاتىلىدىغان، ئۇيغۇرچە مەنىسى «ئىگىلىك باشقۇرۇش ماگىستىرلىق ئۇنۋانى» بولغان يەنە بىر ماگىستىرلىق ئۇنۋانىغا ئېرىشتى. بەرنانىڭ مۇۋەپپەقىيەتكە بولغان ئىنتىلىشى ۋە بۇرۇن قولغا كەلتۈرگەن ئالاھىدە تۆھپىلىرىگە ئاساسەن، ئىنتېل شىركىتى بەرنانى بىر رەھبىرىي ئورۇنغا تەيىنلەپ، ئۇنى ئىنتېل يېڭىدىن سېتىۋالغان «McAfee» شىركىتىنىڭ خېرىدارلىرىغا ۋە مەھسۇلاتلارنى بازارلاشقا مەسئۇل قىلدى. بەرنانىڭ لىدېرلىقى ئاستىدا بۇ ئىككى شىركەتنىڭ «McAfee LiveSafe» دەپ ئاتىلىدىغان تۇنجى بىرلەشمە مەھسۇلاتى مۇۋەپپەقىيەتلىك ھالدا بازارغا سېلىندى.

2013-يىلى گۇگۇل شىركىتى 140 نەپەر كاندىداتنىڭ ئىچىدىن بەرنانى تاللاپ خىزمەتكە ئالدى، ھەمدە ئۇنى شىركەتنىڭ Android ئەترىتىنىڭ جۇڭگودىكى گۇگۇل شېرىكلىرىگە مەسئۇل خادىمى قىلىپ تەيىنلىدى (گۇگۇل شىركىتىدە ئىشلەش ئۈچۈن ھەر يىلى 1.2 مىليون ئادەم خىزمەتكە ئىلتىماس قىلىدۇ). بەرنا ھازىر كېيىنكى بىر مىليارد ئىنتېرنېت ئىشلەتكۈچىلىرىنى نىشانلاپ تۇرۇپ تەرەققىي قىلدۇرۇۋاتقان «Android One» مەھسۇلاتىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ ئىشلەپ چىقىرىش ئەترىتىنىڭ باشلىقى بولۇپ ئىشلەۋاتىدۇ. بۇ پروجېكت بىر قاتار قاتتىق دېتال قائىدىلىرىنى بېكىتىپ چىقىدىغان بولۇپ، باشقا يانفون شىركەتلىرى ئاشۇ قائىدىلەرگە ئاساسەن Android نى ئىشلىتىدىغان تۆۋەن-چىقىملىق يانفونلارنى ئىشلەپ چىقىرىدۇ.

سىڭلىمىز بەرنا داۋاملىق تۈردە ئىنژېنېرلىق كەسپى ساھەسىدە ئىشلەيدىغان ئاياللارنىڭ جەمئىيەتلىرىنىڭ خىزمىتىگە قاتنىشىۋاتقان بولۇپ، ئۇ يەنە تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ۋە ئالىي مەكتەپ قىز ئوقۇغۇچىلىرىنى تەبىئىي-پەن ۋە ئىنژېنېرلىق ساھەسىگە كىرىشكە دەۋەت قىلىدىغان خىزمەتلەرنىمۇ ئېلىپ بېرىۋاتىدۇ.

سىڭلىمىز بەرنا ھازىر كېيىنكى بىر مىليارد ئادەمنى ئىنتېرنېت ئىشلىتىدىغان قىلىش يولىدا زور ئىشتىياق بىلەن تىرىشچانلىق كۆرسىتىۋاتىدۇ. ئۇ قاتتىق تىرىشچانلىق ۋە ئېسىل پوزىتسىيىنىڭ چوقۇم ئۈنۈم بېرىدىغانلىقىغا قاتتىق ئىشىنىپ، ئادىمىلىك بىلەن كەسپتىن ئىبارەت ھەر ئىككى جەھەتتە ئۆزىنىڭ تالانت-ئىقتىدارلىرىنى ئەڭ يۇقىرى دەرىجىدە جارى قىلدۇرۇش يولىدا داۋاملىق تىرىشچانلىق كۆرسىتىۋاتىدۇ.

مەن سىڭلىمىز بەرنانى ھازىرقى زامان ئۇيغۇر ئايال قەھرىمانلىرىنىڭ بىر تىپىك ۋەكىلى، دەپ تونۇيمەن، ھەمدە ئۇنىڭدىن ناھايىتىمۇ پەخىرلىنىمەن.

سىڭلىمىز دىلرەبا ئىبراھىم ھازىرغىچە ئېلان قىلغان ئىلمىي ئەسەرلەرنىڭ تىزىملىكى (ئىنگىلىزچە):

[1] Network asset information management. Patent No. US 20140075564 A1.

[2] Evaluation of Secure Routing Protocols in Mobile Ad Hoc Networks (MANETs). Presented at Security and Management Conference 2009: Las Vegas, Nevada, USA.

[3] Business Insider article about Dilraba's Facebook App: <http://read.bi/19mAcXc>

[4] Techcrunch article about Dilraba's Facebook App: <http://tcrn.ch/1M1LZMN>

«چەت ئەلدە ئوقۇغان نەتىجىلىك ئۇيغۇرلار» ھەققىدىكى بۇرۇنقى ماقالىلەرنىڭ تور ئادرېسلىرى:

مەن ئوقۇرمەنلەرگە قولايلىق بولسۇن ئۈچۈن، مەزكۇر كاتېگورىيە ئىچىدە بۇرۇن ئېلان قىلغان ماقالىلەرنىڭ تور ئادرېسلىرىنى بۇ يەرگە يېزىپ قويدۇم. مەن ھازىر ئۆزۈمنىڭ ماقالىلىرىنى جەمئىي 5 ئۇيغۇرچە تورغا چىقىرىۋاتقان بولۇپ (ئۆزۈمنىڭ www.meripet.com دېگەن تور بېتىنى ھېسابلىمىغاندا)، ئەسلىدە ماقالىلەرنىڭ باشقا تورلاردىكى ئادرېسلىرىنىمۇ يېزىپ قويغان بولسام ئادىل ئىش قىلغان بولاتتىم. ئەمما ئۇنداق قىلىشقا بەك كۆپ ۋاقىت كېتىدىغان بولۇپ، مەن ئۇنىڭغا يېتىشىپ بولالمىدىم. شۇڭلاشقا «ئىزدىنىش» تىن باشقا تورلارنىڭ باشقۇرغۇچى ئۆكلىرىمىزنىڭ توغرا چۈشىنىشىنى، مېنىڭ بۇ ئادالەتسىزلىكىمنى ئەپۇ قىلىشىنى سورايمەن.

[1] تۆمۈر پالتاش، ئاينۇر ئابدۇرازاق ۋە مۇھەممەتجان ئابدۇللا (2014-12-12، 3-1) <http://bbs.izdinx.com/thread-61200-1-1.html>

[2] مەخمۇت ئابلا ۋە نۇرنىسا قۇربان (2014-12-19، 5-4) <http://bbs.izdinx.com/thread-61336-1-1.html>

[3] ئەكبەر شېرىپ ۋە مىرشاد ئابدۇرېھىم (2014-12-26، 7-6) <http://bbs.izdinx.com/thread-61490-1-1.html>

[4] ۋاقتىنچە ئېلىۋېتىلگەن ئىككى قېرىندىشىمىز (2015-1-2، 9-8، كېيىن قايتا چىقىرىلدى) <http://bbs.izdinx.com/thread-61626-1-1.html>

[5] شاكىر شەمشى ۋە ئەركىن ئابدۇۋايىت (2015-2-13، 11-10) <http://bbs.izdinx.com/thread-62355-1-1.html>

[6] ئەبەيدۇللا ئابدۇۋەلى، غاپپار پەتتار ۋە مۇقەددەس قۇربان (2015-2-27، 14-12) <http://bbs.izdinx.com/thread-62589-1-1.html>

[7] ئىلياس قاسىم، دىلشات ئابلا ۋە ئابدۇرەشىد جەلىل قارلۇق (2015-3-13، 17-15) <http://bbs.izdinx.com/thread-62798-1-1.html>

[8] ئابلىز ئابدۇقادىر ۋە ئەركىنئاي ئابلىز

<http://bbs.izdinx.com/thread-62901-1-1.html>

بۇ ماقالىنى ھېچكىمدىن سورىماي، مەنبەسىنى بىرگىن ئاساستا باشقا ھەر قانداق تورغا چىقارسىڭىز، ياكى ئېلېكترونغا ئوخشاش باشقا ھەر قانداق شەكىلدە ئىشلىتىشىڭىز بولۇۋېرىدۇ. بۇ ماقالە بارلىق ئۇيغۇرلارغا مەنسۇپ.